

JUGOSLOVENSKA PEDIJATRIJSKA ŠKOLA

PRVIH PET GODINA

I DEO



UDRUŽENJE PEDIJATARA
JUGOSLAVIJE

1.1.2. OSOBENOSTI RASTA I RAZVOJA ADOLESCENATA

Božidar M. Bojović

Dečja klinika, Odsek za endokrinologiju i bolesti metabolizma, Podgorica

APSTRAKT:

Adolescencija je period rasta dječaka i djevojčica kada se dešavaju dinamične morfološke promjene, praktično svih organa i sistema . To je period kada , do tada nezreo, hipotalamno – hipofizno – gonadalni sistem postaje zreo. Glavne promjene karakteristične za ovaj period su: adolescentno ubrzanje rasta (izražena akceleracija u veličini promjene oblika tijela i mnogih organa) , rast i razvoj gonadarast i razvoj gonada, rast sekundarnih polnih organa i seksualnih karakteristika , promjene sastava tijela i rast respiratornog, kardiovaskularnog i mišićnog sistema sa porastom snage i produkcijom energije. Proces somatskog rasta i sazrijevanja praćen je i sa mentalnim ipsihosocijalnim razvojem .

CHARACTERISTICS OF GROWTH AND DEVELOPMENT IN ADOLESCENCES

Božidar Bojović, Children Hospital, Podgorica

SUMMARY

Adolescence is a period in the growth of males and females when marked morphological changes occur, in almost all organs and systems . This is period that immature hypotalamic – pituitarly – gonadal system becomes mature. The main changes are : the adolescent growth spurt (marked acceleration of size and change in shape of in shape of the body as well as of many organs) gonadal growth and development , growth of respiratory, circulatory, and muscular systems leading to increased strength and efficiency of body energy production. This process of physical growth and maturation is accompanied by mental and psychosocial development.

OSOBENOSTI RASTA I RAZVOJA ADOLESCENATA

Rastenje i razvoj daju pečat tj.određenu specifičnost, kako fiziologiji tako i patologiji dječjeg uzrasta. Proces somatskog rastenja i razvoja obuhvataju sve one biološke promjene pri kojima oplodeno jajašce konačno dostiže veličinu, oblik i funkciju odrasle osobe (Underwood LE 1985). Ovaj proces se odvija kroz šest naznačenih faza, koje imaju svoje posebnosti:

- fetalna (9 mjeseci intrauterinog života)
- period odojčeta (od rođenja do 12 mjeseci)
- rano djetinjstvo (1 – 3 godine)
- kasno djetinjstvo (3 – 10 godina)
- pubertet (10–14 godina, zavisno od pola i djeteta)
- adolescencija (od oko 14 do 18 godina)

Adolescencija je period rasta dječaka i djevojčica kada se dešavaju dinamične morfo-